

AO
Barbora Gero

SMRŤ V OČIACH

ZÁHADNÉ
ZLOČINY

*Adiny
Alsterovej*

barboragero.sk

Barbora Gero

SMRŤ V OČIACH

ZÁHADNÉ
ZLOČINY
*Adiny
Alsterovej*

Autor: © Barbora Gero
Obálka: © Kristýna Kenížová
Korektúra: Lenka Mondočková
Vydavateľ: Barbora Gero
Rok: 2024

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy nesmie byť reprodukovaná, uchovávaná v rešeršných systémoch alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu autora.

ISBN: 978-80-974598-5-7

Venované rodičom Olinke a Vilkovi

Slovo autorky

Dej a osoby v rámci knihy sú dielom autorkinej fantázie, i keď v historickom kontexte. Kniha nie je učebnica dejepisu, preto nemusí striktne kopírovať históriu.

Kapitola Adiny

Má vôbec tento životný príbeh niekde začiatok a koniec? Nezačína človek umierať už pri narodení a nepokračuje jeho existencia aj po smrti? Keď sa priblížite k reálnemu príbehu, nenadobudnete pocit, že siaha do nekonečnej minulosti a pokračuje do nedozernej budúcnosti? Nevedú životné kroky obete k jej záhube ešte pred samotnou smrťou?

Aké máš odpovede na tieto otázky, drahá Adina?

Kapitola obete

Albert Hála, riaditeľ rozvoja firmy *Františka Rolného vdova* so sídlom v Prostějově, mal už dlhšiu dobu dojem, že sa ho niekto pokúša zavraždiť. Začalo to nevinne, ako všetko v jeho živote.

V máji roku 1922 si ho ako jedného zo zástupcov riaditeľa pobočky Živnobanky k sebe prizval samotný Arnošt Rolný ako dôležitú osobu, ktorá sa mala venovať rozvoju a expandovaniu jeho fabriky.

Bol za to Arnoštovi vd'ačný. Videl v ňom uznávaného podnikateľa v odevnom priemysle a dobrého človeka. Ako najmladší syn v rodine Rolných navštevoval Arnošt súkromnú obchodnú akadémiu vo Viedni a neskôr sa vyučil krajčírskemu remeslu. Následne v roku 1907 dostal ponuku viesť rodinnú firmu so svojou matkou. Neskôr nad ňou prevzal plnú kontrolu a v druhej polovici storočia otvoril pobočku závodu na výrobu dámskych odevov v Brne. Minulý rok došlo k presunu sídla spoločnosti do novokúpenej a zrekonštruovanej továrne, ktorá vyrábala kvalitné a cenovo dostupné odevy.

V súčasnosti spoločnosť zamestnáva zhruba šesťsto ľudí a vyrába obleky na mieru, a to aj v konfekčných veľkostiach A až C. K tomu pribudlo detské, dámske aj spodné oblečenie a v továrni sa začala spracovávať koža aj kožušiny.

Majitelia sa následne rozhodli otvoriť predajne s odevmi aj v ďalších väčších a stredne veľkých mestách v Československu, ako sú Praha, Brno, Liberec, Bratislava, Žilina či Trnava.

A práve tento rozvoj mal na starosti on. Obávaný obchodník, vyjednávač dobrých cien, excelentný ekonóm a odborník na čísla.

Albert vedel, že sa mu kráti čas, a to nielen ten podnikateľský u Rolného, ale aj ten pozemský. Už strácal silu napredovať a ťažko držal krok s dobou.

Práve sedel vo svojej vile v Prahe XIX, pod ktorú patrili aj Dejvice, fajčil cigaretu vo veľkom pohodlnom kresle a pozoroval z okna daždivé počasie. Čakal na svojho priateľa doktora Černého, s ktorým sa potreboval nutne porozprávať.

V dome vládlo ticho a pokoj. Mladú manželku poslal do kúpeľov v Karlových Varoch a dospelú dcéru so synom z prvého manželstva zas na svoje majetky neďaleko Brna. Pri tomto rozhovore potreboval byť sám.

Netušil, či si zdriemol alebo len na malú chvíľu zavrel oči, ale klopanie na dvere ho prekvapilo.

„Prišiel doktor Černý, pane,“ vyrušila ho potichu pekná svetlovlasá slúžka v čierno-bielej rovnošate.

Hála si mierne odkašlal, aby nadobudol pevný barytón. „Zavolajte ho a pripravte nám, prosím, kávu a koňak,“ nakázal.

Slúžka rezkým krokom, typickým pre mladých ľudí, vykročila k sekretáru a vybrala z neho sklenú fľašu.

„Nie ten,“ ohriakol ju pán domu, „ten francúzsky.“

Dievča odsunulo pár fliaš a vybralo krásnu krištáľovú karafu s uzáverom a k nemu dva poháre.

Potom sa potichu vzdialilo a nechalo pána osamote.

„Walter,“ srdečne zvolal pri pohľade na vysokého štíhleho muža v strednom veku, ktorý práve vošiel do miestnosti. „Som rád, že si si na mňa našiel čas.“

„Rád, milý priateľu.“ Obaja muži si potriasli pravicou a doktor sa usadil oproti.

Chvíľu sedeli potichu a priateľsky sa pozorovali.

Albert Hála bol územčistý, pomaly tlstnúci muž s riedkymi šedivými vlasmi. Tmavosivý oblek mu sedel perfektne, ale nebolo sa čomu čudovať, keď mu ho šili vo firme Rolný. Nebol by to pekný muž nebyť jeho inteligentných svetlých očí a širokého úsmevu, ktorým, ak chcel, dokázal každého okúzliť. Najzaujímavejšia na ňom však bola jeho inteligencia,

obchodný duch a prehľad o všetkom, čo sa vo svete biznisu dialo.

„Tak?“ Ako prvý prehovoril doktor. „Prečo si ma počtil pozvaním?“

„Počkaj, prosím, ešte,“ odzbrojil ho svojou odpoveďou Hála.

Návštevník nevedel, na čo alebo prečo má čakať, po chvíli to však pochopil.

Vošla slúžka a na malý stolík medzi nich potichu položila kanvicu s kávou a dve šálky. Len čo jej pán naznačil, aby sa nalievaním nezdržiavala, rýchlo odišla. Bolo počuť len zvuk jej vzd'al'ujúcich sa krokov a až keď nastalo ticho, pán domu vstal a sám naliať obom kávu aj koňak. Muži si pripili najskôr s jantárovým mocom na svoje zdravie a až potom začal rozhovor.

„Načo také obštrukcie, Albert?“

„Potrebujem sa s tebou súkromne porozprávať. Bez svedkov,“ dodal Hála.

Doktor Černý vyvalil oči, ale mlčal.

„Určite sa chceš opýtať na dôvod a ja ti ho poviem. Nie je to pre mňa jednoduché, ale neviem, komu sa mám zdôveriť.“

„Napínaš ma, priateľu.“

„Ver mi, že nerád. Ale ty ako lekár...“ Vetu však nedokončil. A tak ju dopovedal Walter. „Myslíš psychiater.“

Albert Hála sklonil hlavu a len nemo prikývol.

Walter mal s ľuďmi skúsenosti. Vedel, že mnohí sa za svoje psychické problémy hanbia a považujú ich za stigmú na svojom inak dokonalom živote.

„Viem, že je to pre teba náročné a ťažké. Všetko, čo povieš, zostane medzi nami a rád ti vo všetkom pomôžem,“ prehovoril upokojujúcim hlasom.

Keď pán domu stále mlčal, pokračoval: „Verím, že je toho na teba veľa. Práca vo fabrike, mladá manželka, ten tlak, aby si uspel a zarobil dostatok peňazí.“ Nestihol svoju myšlienku

dokončiť a priateľ mu už skočil do reči:

„O to nejde. Na tom mi nezáleží.“

Walter sa zmohol iba na chabé „och“ a koňak vypil na jeden dúšok.

Potom jeho hostiteľ povedal niečo, nad čím sa ešte veľmi dlho zamýšľal a mnohokrát si na to v budúcnosti spomenul.

„Chcú ma zavraždiť, Walter. Nieкто ma chce zabiť.“

Doktor Černý sa zhlboka nadýchol a vydýchol. Na upokojenie to snád' stačilo. V nose ucítil vôňu oleja na nábytok a včelí vosk. Počas praxe sa ako člen Purkyňovej spoločnosti pre štúdium duše a nervstva zúčastnil mnohých stretnutí a sympózií s kolegami a sám roky pôsobil v nemocnici a teraz vo svojej súkromnej ambulancii. S takouto vetou sa však ešte nestretol. No nebol čas zamýšľať sa nad tým, ale pustiť sa do riešenia vzniknutej situácie.

„Dobre, predpokladám, že blázon nie si,“ zadíval sa na Alberta, „tak mi najprv ešte dožič koňak a potom mi porozprávaj, čo sa ti prihodilo, že si nadobudol tento pocit.“

Albert Hála sa nad oslovením blázon najskôr pousmial, potom nalial do oboch pohárov alkohol a pohodlne sa usadil do kresla. Miestnosť osvetľovala stojatá lampa v kúte a oheň v kozube, čo by vytváralo príjemnú atmosféru, keby sa obaja muži nerozprávali o obzvlášť smutných udalostiach.

„To bolo tak,“ prehovoril Albert a pohľad viac upriamil na výhľad za oknom alebo na dno pohárika než na svojho host'a, ktorý ho pozorne počúval. „Priznám sa, najskôr som si nič nevšimol. Ako aj? Však áno. Nikdy by mi nenapadlo, že práve mňa by chcel nieкто zabiť. Viem si ísť za svojím, to ty dobre vieš, priateľu,“ snád' prvýkrát sa zadíval aj na Waltera. Potom však opäť sklopil zrak a akoby z útrob mysle mu skrz ústa v podobe slov vyplávali jeho najvnútornejšie myšlienky.

„Tak teda,“ pokračoval, „môj život tvorí hlavne práca a potom domov. Mám už svoj vek a ako som v minulosti hrával

tenis a futbal, teraz som rád, ak sa na zápas vôbec vyberiem a idem na krátku prechádzku. Eva mi to vyčíta. Ved' vieš, je ešte mladá, chce sa zabávať a popravde, nemám jej to za zlé, ale už som jej mnohokrát povedal: ‚Vieš, koho si si vzala, tak prečo ma chceš zmeniť?‘ Ale ženy sú už raz také... čo ti budem, priateľu, hovoriť. Raz, bolo to ani nie pred dvoma mesiacmi, bol príjemný jesenný deň. Večer som sa vybral na prechádzku. V práci som mal toho veľa, pán riaditeľ Rolný sa práve rozhodol otvoriť nové pobočky v Nitre na Slovensku, potom v Českej Lípě, v Hradci Králové a neviem kde ešte. Vtedy som už vedel, čo ma to bude stáť úsilia a cestovania, aby som všetko dohodol a dal na pravú mieru.“

Walter len pritakal a nakoniec sa opýtal, kam teda viedli jeho kroky.

„Nuž, najskôr som kráčal po našej ulici Na Špitálce, potom som prešiel do ulice Na Šafránce a vošiel do parku na Hornú Šárku.“

„Tam, kde má vzniknúť tenisové ihrisko?“ prerušil ho otázkou Walter.

„Áno. Počul som odtiaľ stavebný hluk, ľudia sa tam radi prechádzajú a chodia tam aj rodičia s deťmi, ale tentokrát tam aj napriek peknému počasiu bolo prázdno a ticho. Rozhodol som sa, že zjdem až ku kaplnke.“ Albert sa pozrel na priateľa, či vie, o ktorom mieste hovorí, a keď ten prikývol, pokračoval. „Je to pekné miesto na rozjímanie po ceste. Popravde, ani neviem prečo, ale mal som taký nepríjemný pocit, akoby ma niekto sledoval.“

„Ako to?“

Hála sa poškriabal po holom temene hlavy a rozmýšľal, ako opísať svoje pocity. Nepovažoval sa za tichého človeka, ktorý nedokáže obhájiť svoj názor, alebo ho nedajbože vysloviť, ale tentokrát problém mal a aj to priznal. „Neviem ti presne povedať prečo. Možno som začul nejaké kroky alebo

šum lístia, alebo to bol pohľad, ktorý mi prepaľoval chrbát, len viem, že som sa niekoľkokrát otočil, ale nikoho som nezazrel. Tak som pristúpil ku kaplnke a pozrel som sa dnu. Všade nakoľo šušťalo lístie a stromy sa začali hýbať ako tanečníci na parkete. Odrazu sa mi zdalo, že počujem svišťanie vetra a na malý moment som sa sklonil.“

Walter ho prerušil, akoby chcel silou-mocou počuť odpoveď. „Prečo si sa sklonil?“

„Vlastne,“ zamyslel sa Albert, „v kaplnke horeli nejaké sviečky a jedna práve dohárala. Asi som nechcel, aby sa od nej niečo chytilo, a tak som ju sfúkol. A vtedy sa to stalo.“ Hála sa vrátil k svojmu rozprávaniu. „Začul som zasvišťanie a potom prasknutie. Keď som sa narovnal, všimol som si, že tam, kde som predtým stál, bola v stene kaplnky diera a v nej náboj.“

„Počul si niekoho odchádzať alebo utekať preč?“

„Práveže nie. Nepočul som nič, ale ako som ti už povedal, zdvihol sa vietor a les nahlas šumel. Začalo sa zmrákať a v šere by som i tak videl len málo.“

„Takže jediné, čo ti napovedalo, že sa strieľalo, bola guľka v stene?“

Albert sa mierne zarazil, akoby premýšľal nad vhodnou odpoveďou. Veľké nástenné hodiny práve odbili ôsmu, keď predsa len pokračoval. „Áno, je to tak. Nebyť tej guľky, ani by mi nenapadlo, že niekto po mne vystrelil.“

Walter ho opäť prerušil: „A nemohlo sa stať, že išlo o náhodný výstrel? Možno tam niekto strieľal načierno, trénoval streľbu alebo poľoval!“

„Popravde aj na to som myslel, a tak som sa nasledujúci deň stretol so svojím priateľom z mestského zastupiteľstva Veľkej Prahy za Československú stranu socialistickú, nech zistí, či išlo o nejaké cvičenie, ale dostal som jasnú odpoveď,“ nakrátko sa odmlčal a potom sa opäť chopil slova, „nič také sa nekonalo.“

„Predsa len to mohla byť náhoda,“ opäť skúsil Walter. „A čo ten náboj? Zobral si ho odtiaľ?“

Hála sa prvýkrát pomrvil v kresle a očervenel. Brunátna tvár mu horela všetkými odtieňmi, až si z vačku na saku vytiahol vreckovku a utrel sa ňou.

„No ja... vlastne,“ začal napokon, „v ten deň som ho nedokázal vytiahnuť. Bol riadne hlboko, ale na druhý deň som sa tam vrátil aj s kliešťami a chcel ho vyslobodiť, ale nič tam už nebolo.“ Sťažka preglgol

„Vôbec nič?“

Albert len pokrútil hlavou.

„Ani diera v stene?“

„No tá tam vlastne bola, ale väčšia. Akoby sa v nej niekto vrtal.“

Walter sa zadíval na priateľa a mlčal. Mal pocit, akoby mu nehovoril celú pravdu, ale nevedel posúdiť, čo zamlčal. Poznal tohto muža už vyše dvadsať rokov. Bol múdry, všímavý, ale aj panovačný a netrpezlivý. Klamstvo a preháňanie však k jeho povahe pripočítať nemohol. Pamätal si ešte jeho drahú prvú manželku Elišku. Milé, príjemné a skromné žieňa. Vždy stála na strane svojho muža a vzorne sa starala o ich dve deti. Bola to taká žienka domáca. O to väčší bol šok, keď pred Vianocami – budú tomu snád' aj tri roky – zomrela na zlyhanie srdca. A potom Albert v jednom obchode so spodným oblečením stretol Evu. Mladú, energickú a príťažlivú ženu, ktorá mala jediný cieľ. Dobré sa vydať. Prilepila sa na Alberta a nepustila ho, pokiaľ sa nestala pani Hálovou. Rodina zúrila, ale pomôcť si nevedeli. Starý pán sa zaťal a nebolo s ním reči. Deti macochu ignorovali a s radosťou jej stvárali malé zlomyseľnosti. Služobníctvo... to musel pán domu vymeniť celé, lebo Evinka, ako ju s láskou oslovoval, mu nahovorila, že ju nemajú radi a nerešpektujú ju ako novú pani domu. Preto musel odísť každý, kto neprejavil dostatok úcty.

Walter sa zadíval na obrazy na stenách, ktoré salónu dodávali elegantný ráz. V kozube plápolal oheň a vytváral na plátnach tieň a tie akoby ožili a roztancovali sa na tú podivnú hudbu zvanú život. Na mal'bách prevládali motívy kvetov, lesov, zátiší a lesnej zveri. Všetky obrazy boli v zlatých rámoch s ornamentami po bokoch a viseli v úhl'adných radoch jeden vedľa druhého.

„Takže náboj si nenašiel?“ utvrdil skôr sám seba Walter.

Hála sa zamračil, ale prikývol. Bola to pravda. Gul'ku nenašiel, a tak nemal dôkaz len vlastné slovo, čo sa v ten osudný večer stalo. Tušil, že aj jeho priateľ'ovi práve toto chodí po rozum a pochybuje o ňom.

Walter sa pomrvil v kresle, ale nepostavil sa, len sa opäť zadíval na Alberta a položil mu ďalšiu zásadnú otázku. „Čo sa ešte stalo? Predpokladám, že toto nebol jediný pokus o tvoju vraždu.“

Albert si vzdychol a prižmúril oči. Snažil sa rozprávať plynu, logicky, aby na nič nezabudol. To bola jeho zásada.

„Máš pravdu. Stalo sa toho viac. Zhruba dva týždne po tej streľbe, keď som raňajkoval s rodinou, sa opäť udialo niečo zvláštne. Pri stole sedela Evinka, môj syn Jáson a dcéra Penelope.“

Mnohí, ktorí poznali Alberta Hálu a jeho prvú manželku, vedeli, že ich slabosťou boli grécke báje a povesti. A predsa sa nestretlo s veľkým pochopením, keď svojho potomka pomenovali po synovi dediča iólskeho trónu Aisóna a jeho manželky Eteoklymeny, ktorý sa stal vodcom slávnej výpravy Argonautov do Kolchidy, ale zomrel opustený ako vyhnanec.

Albertov syn Jáson mal dobrodružnú povahu. Bol výborný športovec a stal sa leteckým pilotom počas veľkej vojny, ktorá sa skončila v roku 1918. Mal rozmarnú a náladovú povahu. Každý o ňom vedel, že holduje alkoholu a rád si vypije. Zverstvávajú vojny, pohľad na utrpenie a stratu matky, ktorá ho

zbožňovala a všetko mu odpustila, sa pre Jásona stala záhubou. A pre jeho otca tiež.

Na druhej strane dcéra Penelopa, pomenovaná podľa spartskej princeznej, Odyseovej ženy a matky Télémachu, ktorá bola považovaná za vzor oddanej manželky, stelesňovala žieňa s povest'ou „tichá voda brehy myje“. Nebola ani verná, ani cnostná. Vydala sa za bratovho priateľa, kapitána letectva Ladislava Bergsmanna, a ak sa to tak cynicky dalo povedať, ten muž urobil lepšie, že zomrel v boji, ako sa dožiť hanby, ktorú mu Penelope pripravila. Podvádzala ho s jeho nadriadeným a mala škandalózne románek so známym hercom, ktorého meno nikdy nemalo vyjsť na svetlo. Údajne kvôli jeho manželskému zväzku.

Penelope oplývala tichou krásou. Mala štíhlu postavu so ženskými krivkami, tmavé vlasy a zelené zasnené oči, ktoré jej dodávali orientálny vzhľad. Správala sa milo, keď sa jej to oplátilo, ale bola tvrdá a nepriateľská, len čo sa jej nestalo po vôli. Otec ju rozmaznával a matka uprednostňovala skôr syna. Dobrí muži ju nudili a zlí pri nej nevydržali. Svoju ťažkú povahu si rada vybíjala na macoche. Robiť dvojzmyselné narážky a ponižovať ju bolo to, čo ich s bratom spájalo, ale dávala si pozor, aby sa tak dialo len v otcovej neprítomnosti. Nie z lásky k nemu, ale pre majetok, ktorý po ňom s bratom mali dediť, a zo strachu, že oň prídu.

„Atmosféra pri stole bola nepríjemná ako vždy,“ zaspomínal si Albert.

„Tak čo budeš dnes robiť, Eva?“ naoko priateľsky sa spýtala Penelope. „Čítať knihu?“ uchechtala sa. Vedela, že takéto aktivity jej macocha priam nenávidí a všetky intelektuálne činnosti, pri ktorých sa nemôže ukázať v krásnych šatách, považuje za stratu času.

„Pár dobrých tipov by som pre teba, drahá macocha, mal,“

pripojil sa Jáson a prehrabol si husté svetlé vlasy. „Napríklad taký Triumf smrti od Holana, Záhradníkov rok od Karla Čapka alebo Posledný súd od Vladislava Vančuru.“

Penelope sa zasmiala, lebo všetky tieto knihy boli, ako by to povedala, pre náročnejšieho čitateľa.

Eva zdvihla krásne klenuté obočie a našpúlila červené pery. „Pôjdem nakupovať. Blížia sa Vianoce a chcem nakúpiť darčeky,“ zvodne sa usmiala na svojho muža. To bolo znamenie, že bude potrebovať peniaze.

„A čo budete robiť vy, deti moje?“ Pán domu sa snažil upokojiť situáciu, ale neodpustil si to a rypol si aj on. Keď obaja mlčali, pokračoval. „Jáson pôjde za svojimi priateľmi a poriadne si vypije na ten svoj úspešný život.“ Vzápätí sa pozrel na svoju dcéru „A ty, moja drahá Penelope, pôjdeš do kaderníctva a za moje peniaze si dáš urobiť nový účes.“

„A čo sa stalo potom?“

„Obe deti len zatáli zuby a zostali ticho. Vieš,“ objasňoval Albert, „niežeby som ich nemal rád. Sú to moji potomkovia, ale ani jeden z nich nič nedokázal svojím pričinením. Oboch živím ja.“

„Nepremýšľal si, že Jásona zamestnáš u Rolného? Bola by to pre neho príležitosť.“

„Samozrejme, že som to chcel, ale on nie. Tak som si myslel, že dokáže niečo sám. Bez môjho pričinenia a vybuduje si kariéru po svojom.“

„A?“

„Nič z toho nebolo. S jedným priateľom začal podnikat' v dovážaní alkoholu, a keby som nemal známych na vysokých miestach, skončil by s dlhmi a možno aj vo väzení.“

„Rozumiem. Som psychiater a ako taký ti musím povedať, že deti nie vždy spĺňajú naše predstavy. Rodičia ich musia nechať ísť vlastnou cestou a ako priateľ ti zas musím povedať, že si mal svojho syna prestať zakaždým zachraňovať

a umožniť mu prebrať zodpovednosť za svoj život a rozhodnutia.“

Albert stisol zuby. „To by bola hanba pre celú rodinu, neviem, či by som to prežil. Takto poškrvniť naše meno. Nikdy...“ sykol do vzduchu.

Walter mlčal a nijako nereagoval. Nebolo to nutné. Vo svojej profesii sa naučil, že mlčať je niekedy cennejšie, než hovoriť i keď múdro.

„Čo sa teda stalo pri raňajkách?“ vrátil sa k Albertovmu rozprávaniu.

„Vlastne len jedna vec. Naša nová slúžka, tá, ktorú si videl pred chvíľou, mi priniesla kanvicu kávy. Môj nešťastný syn ju však v tej chvíli štipol do zadku a tá dievčina sa naplašila, až nádobu pustila na zem. Okamžite sa rozbila a káva vyprskala na všetky strany. To úbohé dievča to tak ponížilo a nahnevalo, že pred všetkými dalo môjmu synovi facku a ušlo preč.“

„A čo na to Jáson?“

„Nič. Začal sa smiať a bolo po všetkom.“

„A čo sa ti teda na tomto incidente nepáčiло?“

„Nemám potuchy, ale akoby som bol svedkom niečoho, čo tam nemalo byť. Nejaký výraz alebo pohyb.“ Albert sa zamyslel a potom mávol rukou. „Netuším. Potom sa však nestalo už nič zaujímavé... to až neskôr. Chcel som ti len objasniť atmosféru, ktorá u nás vládla. Viem, že moje deti nemajú Evinku v láske. Myslia si, že im ukradla otca a miesto po ich nebohej matke.“

„A majetok,“ dodal Walter.

Jeho priateľ sa mu pozrel priamo do očí. „A majetok,“ zopakoval. „Máš pravdu, ale ona je čerstvý vánok v mojom živote. Veselá, bezprostredná a usmiata. Viem, že nie je veľmi múdra, ale to mi nevádí. Nezobral som si ju pre inteligentné rozhovory.“

„Mne to, Albert, vysvetľovať nemusíš. Ja nie som tvoje

dieť a ani kňaz. Sám vieš, že som starý mládenec, ktorý nemal čas na lásku a vzťahy, ale rozumiem ti.“ Vo svojej ordinácii sa Walter často stretával s pohnutými ľudskými osudmi, ktoré menili beh dejín. Každý je súčasťou ľudstva a svojím konaním ovplyvňuje okolie, či si to uvedomuje alebo nie.

„Po raňajkách som zašiel skontrolovať predajne. Naša spoločnosť sa od roku 1921 stále rozširuje a továrnik Rolný prenajíma stále nové priestory. Už v tej dobe si uvedomoval, že pokiaľ z firemného reťazca vyčlení obchodných cestujúcich, znížia sa tým predajné náklady a nám to len prospeje. Vieš, aj nás zasiahla hospodárska kríza a musíme predávať, a tým aj vyrábať stále viac výrobkov. Potrebujeme odevy dostať k širokým masám a musia sa stať dostupnejšími. Od dvadsiatych rokov otvárame stále nové predajné miesta, ale nie je to jednoduché. Buď je prenájom drahý, alebo sa neprenajímajú vôbec a kritériá sú nastavené tvrdo. V meste musí byť dost' kúpschopných ľudí, a teda musí byť dostatočne ľudnaté, kde sa počet obyvateľov pohybuje od pätnásťtisíc do štyridsaťtisíc. Predajne musia byť dostupné.“

„Pokiaľ si pamätám,“ prerušil ho Walter, „prvé predajne ste otvorili vo veľkých komerčných budovách v Prahe na Vodičkovej ulici a v obchodnom dome U Nováků, Bayer?“

„Áno, ale teraz už máme len na Vodičkovej. Mnohé sme zrušili, ale zostávajúce stále rozširujeme a renovujeme. Aby som sa však vrátil k nášmu problému. Vybral som sa teda do predajne na Vodičkovej ulici. Myslím, že ten deň lialo ako z krhly a všade na uliciach stála voda. Ľudia sa ponáhľali do úkrytov, kde len mohli, a dáždnyky udierali jeden o druhý. Zobral som si teda šoféra, nech ma odvezie do mesta, a hlavu som mal plnú všakovakých problémov.“

„Čo urobíme s otcom?“

„Nič. Čo by si s ním chcela urobiť?“

„Myslíš, Jáson, že zmenil závet?“

„Nie, aspoň v náš neprospech určite nie.“

„Ako si môžeš byť taký istý?“ už mierne hystericky prehovorila Penelope.

„Lebo jeden môj priateľ pracuje ako koncipient u otcovho notára doktora Pokorného, a tak viem, že otec tam už dlho nebol a nijako ho nekontaktoval.“

„Uf,“ Penelope si nahlas vydýchla. Potom sa však zahľadela na brata, ktorý sa práve nebezpečne rútil pražskými ulicami a viezol ich do centra. „Ale čo macocha?“

„Tá bude dediť určite. Tomu sa nevyhneme, ale nie je to vysoká čiastka.“

„Už mi nestačí len čakať na odrobinky, ktoré mi otec dáva ako vreckové. Chcem viac.“

Brat sa na ňu úkosom pozrel. „Drahá Penelope, otec ti dáva peňazí až priveľa a pokiaľ sa ti to nepáči, môžeš ísť pracovať. Nesnaž sa mi však nahovoriť, že tieto slová sú z tvojej hlavy.“ Potom sa zahľadela na cestu a posmešne sa spýtal: „Ako sa má tvoj milenec? Kapitán Bílý?“ Vzápätí neveriacky pokrútil hlavou. „Ty si nepoučiteľná, a preto aj hlúpa.“

„Čo teba do toho, ako sa mám ja alebo on,“ vyštekla Penelope, „beztak ho poznáš, tak sa teraz nevykrúcaj.“

„Práve preto, že ho poznám. Je to kasínový hráč s dlžobami, kam sa len pozrieš. Bohatá nevesta by sa mu hodila,“ a potom bez súcitu dodal, „ale určite nie dcéra bohatého zamestnanca, ktorá od papinka dostáva len vreckové.“

„Udivuje ma, Jáson,“ nedala sa Penelope, „že mi to hovoríš práve ty. Apropos, vie otec, že si sa opäť pustil do podnikania?“

Brat zaškrípал zubami. „Ako si sa to dozvedela ty?“
„To vieš, herne a kasína sú malé, tam sa vie všetko.“
„Takže kapitán Bílý,“ viac pre seba povedal Jáson. Aspoň vedel, odkiaľ vietor fúka.

„Viem, že ťa opäť naviedli na podnikanie, tentokrát s nehnuteľnosťami. A tiež viem, že vám prvý predaj veľmi nevyšiel. Potrebuješ ďalšie peniaze, ale tie nemáš.“

„Do toho ťa nič. Zoženiem si ich.“

„Len aby. Vieš, že tvoje bohaté milenky ti už nepožičajú. Budeš rád, ak sa z tejto šlamastiky dostaneš. Hlavne, keď sú všetky vydaté,“ uškrnula sa.

Jáson na sestru namosúrene pozrel. Už aby ju vyložil pred tým jej kaderníctvom, lebo ju, prisámbohu, uškrtí. Ale v podstate má pravdu, i keď by sa s tým niečo možno dalo robiť.

„V ten deň som nemal dobrý pocit. Všetko, čoho som sa dotkol, sa nejako pokazilo. Najskôr,“ začal menovať Albert Hála, „som kvôli počasiu meškal na stretnutie s majiteľom nového objektu, ktorý sme si chceli prenajať v Kladne. Je to taký nepríjemný roztržitý chlapík, ktorý však má dlžoby, a tak som mu za prenájom navrhol dosť slušnú cenu. Neprijal to. Tak som mu navrhol kúpu jeho obchodných priestorov. Keď aj to odmietol, pritlačil som naňho a skúpili sme jeho pohľadávky. Ak ich vyplatí, budova mu zostane, ak nie, prepadne firme *Františka Rolného vdova*. Stretnutie nedopadlo dobre a ten muž zúrivo vybehol von a lúčil sa so mnou vyhrážkami. Neskôr som si obľal oblek kávou, potkol som sa na schodoch a padol na kolená ako nešikovné decko a nakoniec som sa dozvedel, že moja dcéra sa opäť ťahá s nejakou stratenou existenciou, ktorá má dlžoby, kam sa pozrieš.“ Albert sa smutne zamračil na svojho priateľa a nalial mu, i keď s jeho nesúhla-

som, ďalší pohár koňaku. „V ten deň som mal toho už po krk a i keď neskôr, ako som predpokladal, vybral som sa domov. Našiel som tam spočiatku iba Evu, neskôr prišiel Jáson, ktorý sa mi zdal nervózny a podráždený, a ako posledná prišla Penelope. V dome panovala dusná nálada a nik sa nerozprával. A teraz, aby som ti to opísal čo najpresnejšie, budem zdĺhavý. Večera bola ako vždy o pol siedmej v jedálni, to je miestnosť vedľa tejto,“ prstom ukázal za seba naľavo. „Pri stole,“ lovil pomaly myšlienky v hlave, „sme sedeli všetci štyria a obsluhoval nás nový majordóm a slúžka. Najskôr bola hovädzia polievka s knedličkami, potom dusené morčacie mäso s knedľou v hríbovej omáčke. Ja som pil pivo, Evinka s Penelope biele víno a Jáson červené. Po večeri sme sa presunuli do salóna, majordóm zapálil v kozube a my sme čakali na čaj, kávu, zákusky a paštéty. Znenazdajky prišla slúžka, ale bez podnosu. Evinka sa na ňu oborila, kde toľko trčí a prečo mešká, ale tá rýchlo objasnila, že ju vyrušil zvonček, a tak išla otvoriť nejakému pánovi, ktorý na mňa dole čaká. Mal také divné priezvisko, Bezmenný. Hneď som vedel, o koho ide. Je to majiteľ budovy v Kladne, s ktorým som sa v ten deň pohádal. Nezosťávalo mi teda nič iné len zísť za ním, hoci s nevôľou. Muž stál pri dverách, v ruke držal klobúk, na kabáte mal kvapky dažďa a pozeral sa na podnos, ktorý slúžka nechala na komode napravo od neho. Tá ho rýchlo vzala a vyšla s ním hore. Ja som host'a privítal a odviezol ho do svojej pracovne. Stretnutie trvalo asi tak tridsať minút. Muž sa počas neho skoro rozplakal a tvrdil, že budovu vlastnil už jeho pradedo a on o ňu nemôže prísť, má štyri deti a všetci bývajú hore na poschodí. No proste použil na mňa obligátne reči, ktorých som sa za svoj život napočúval neúrekom.“

„A zabrali?“ ozval sa po dlhšej odmlke Walter.

Albert na neho pozrel a smutne sa usmial. Odpovedal mu však protiotázkou. „Čo myslíš?“ Vzápätí pokrútil hlavou.

Odpoveď bola jasná.

„Bol nahnevaný, ale sľúbil som mu, že sa s pánom Rolným porozprávam a uvidím, čo sa s tým dá robiť. Buď mu predĺžime dobu splatnosti pohľadávky, alebo bude môcť v budove zostať aspoň ako nájomca a správca a nepôjde s rodinou na ulicu. Nič viac som preňho urobiť nemohol. Keď odišiel, zazvonil som na majordóma, aby mi priniesol čaj a domácu paštétu s chlebom. Do salóna som sa nevrátil. Potreboval som sa upokojiť. Navyše už z diaľky som počul hádku svojich najbližších.“ Albert sa úkosom pozrel na Waltera. „Musíš pochopiť, že za takýchto okolností sa mi späť nechcelo.“

Walter len s pochopením súhlasil, a tak Albert pokračoval: „Najskôr som si odpil z čaju a potom som si dal veľkú lyžicu kráľickej paštéty. Bola taká výborná! Vieš, je to starý recept mojej kuchárky, ktorá s nami zostala ako jediná, a ja ju proste nikdy nevynechám. Neviem, ako sa to stalo, ale do pracovne vbehol môj pes. Je to už starý chlapák, s ktorým som chodieval na prechádzky, a tak som sa vtedy naplašil, až mi čaj aj paštéta padli na zem a porcelán sa rozbil.“

„A to je všetko?“ nechápavo sa spýtal Walter. Vedel, že Albert mu tento príbeh nerozpráva do takých detailov pre nič za nič, ale očakával nejakú akciu, ktorá však akosi neprichádzala.

Albert sa nervózne pomrvil a vstal. Ponatáhoval si nohy a prešiel k oknu, na ktoré bubnoval dážď. Až potom pokračoval: „V noci ma prepadli kŕče a bolesti v bruchu. Krútil som sa na posteli ako divý. Evinka mi urobila bylinkový čaj, zobral som si dávidlo a trochu sa mi uľavilo, ale bola to hrozná noc. Na druhý deň ráno som zašiel k svojmu lekárovi, nech ma vyšetrí, či mi nepraskol nejaký vred alebo či nemám iný problém so zažívaním, ale nič. Opísal som mu svoje príznaky a on mi vzal krv. Volal mi hneď na druhý deň.“ Albert sa odmlčal a sťažka preglgol. „Oznámil mi, že v mojom tele našli zvyšky chloridu draselného, ktorý by mi vo väčšom množstve

spôsobil zástavu srdca. Zachránilo ma len to, že som tú paštetu nezjedol celú. Chlorid draselný z tela vyprchá po pár dňoch, takže ak by som zomrel, príznaky by vyzerali ako zástava srdca.“

„Bola otrava určite v nej?“

„Nikde inde nemohla byť. Ako iste vieš, chlorid draselný má slanú chuť. V káve, v čaji alebo na zákusku by bol cítiť, ale v slanej paštete nie.“

Walter sa zamyslel. „V čom tá pochúťka bola?“

„V malej sklenej nádobe, s pevným vekom, v ktorej sa aj varí.“

„Jedol ju ešte niekto?“

„V ten večer nie. Majordóm mi tvrdil, že priniesol len jeden pohár a každý v dome vie, že túto paštetu jem iba ja. Nikomu inému veľmi nechutí. Majú problém s vnútornosťami,“ s nechuťou dodal Albert.

Walter sa zamyslel a jemne si zahryzol do pery. „Bolo na tom pohári niečo zvláštne?“ spýtal sa so záujmom. „Prasklina, nejaké písmeno, farba. Niečo, čo ho mohlo odlišiť od iných pohárov?“

Albert Hála sa zamyslel, ale po chvíli odpovedal: „Mnohokrát som nad tým premýšľal, ale nespomínam si. Pohár bol otvorený, ale to je vždy, keď mi ho prinesú. Paštéta sa mi zdala nedotknutá, nezdalo sa, že by do nej niekto niečo primiešal. Na povrchu možno bola soľ a to bol ten jed, ale už si nespomínam.“

„Čo sa stalo s tým pohárom?“

„Služka ho odniesla aj s čajovou šálkou a vyhodila.“

„A čo si povedal lekárovi, keď zistil, že zrejme ide o otravu?“

„Vlastne nič.“ Albert si opäť sadol do kresla a spojil si pred hrudňou prsty na rukách. „Je to môj priateľ. Požiadal som ho, aby o tom mlčal, že to bol možno omyl.“

„Prečo?“ neveriacky sa spýtal Walter. „Mal si to ísť oznámiť na políciu. To už predsa dôkaz je.“

„Ja viem, ale ak by začali vyšetrovať u mňa doma, bol by to škandál.“

„Ty myslíš...?“ Walter vetu radšej nedokončil. Jeho priateľ mal očividne podozrenie, že ho chce otráviť niekto z jeho blízkych.

„Kto všetko mal k poháru prístup?“ A bez toho, aby čakal na odpoveď, začal menovať: „Kuchárka, ktorá ju pripravovala, slúžka, ktorá ju priniesla z kuchyne do salóna, majordóm, ktorý ti ju priniesol do pracovne, tvoja návšteva, ktorá mala podnos na dosah, manželka a deti, ktoré boli v salóne bez teba.“ Potom sa Walter zamyslel. „Bezmenný to vlastne nemohol byť. Ako by vedel, že paštétu ješ len ty?“

„Vlastne to mohol vedieť,“ prerušil doktora Albert. Akonáhle uvidel jeho začudovaný pohľad, zapýrene pokračoval. „Trochu som vyšetroval a pýtal sa v kuchyni. Kedy sa robila paštéta a od koho boli suroviny. A iné nič nehovoriace informácie, pre iných nezaujímavé, pre mňa však dôležité. Dozvedel som sa, že v deň, keď sa varila paštéta, tu Bezmenný bol. Hľadal ma doma, ale ja som sa práve nachádzal v Brne. Majordóm mal voľno, a tak ho slúžka zobrala do kuchyne a kuchárka mu dala najesť. Vraj vyzeral zničený a chcela mu len pomôcť. Popritom mu povedala o tej paštéte.“

„To je zaujímavé,“ zamyslel sa Walter. „Skutočne zaujímavé. V konečnom dôsledku mal každý možnosť dať niečo do paštétu. Otázkou zostáva len motív.“

„A to je presne to,“ prerušil ho Albert, „čo by som potreboval zistiť.“

Walter sa zamračene zahľadel na starého priateľa. „Ty odo mňa chceš, aby som pátral a zistil, kto sa ťa pokúša zabiť?“

„Presne tak,“ odvetil Albert vecne, ale so smútkom v hlase, a keď videl, že Walter mu chce odporovať, rýchlo mu skočil do

reči. „Viem, čo mi chceš teraz povedať. Mal by som ísť na políciu alebo si zaplatiť nejakého detektíva. Myslel som aj na to, ale nechcem vo Veľkej Prahe vyvolať škandál. Nie v mojej rodine. Ak obviním niekoho z blízkych, bude to pre mňa obrovská rana. Stratím syna, dcéru alebo manželku. Ak obviním služobníctvo právom, pôjde jeden z nich do väzenia, ak neprávom, budú ma môcť zažalovať. Ak obviním Bezmenného, rodina príde o otca alebo ma opäť čaká súd.“ Albert si sťažka povzdychol. „Som v zložitej situácii, priateľu. Keby som mal iné východisko, nikdy by som od teba nič z toho nežiadal, ale ja sa nemám na koho obrátiť. Nepoznám nikoho, komu môžem dôverovať tak ako tebe.“

„Mám však ešte jednu otázku, Albert,“ začal Walter, „ale musíš odpovedať pravdivo.“ Keď Hála prikývol, pokračoval. „Čo predo mnou ešte tajíš? Vidím to na tvojom výraze.“

Albert hodnú chvíľu čakal, ale potom uznal, že je čas povedať všetko, a tak spustil. „Máš pravdu. Niečo ešte tajím. Vieš, ja v dome nedržím žiadnu zbraň, nemám k nim vzťah a bojím sa ich,“ priznal nakoniec. „Môj syn Jáson však jednu vlastní. Prišiel k nej ešte ako vojak, priniesol si ju z veľkej vojny. Keď po mne niekto strieľal, hľadal som ju u neho v izbe, ale nebola tam.“

„Pýtal si sa ho na to?“

„Áno. Nedalo mi to, a tak som jeden večer začal rozprávať o tom, aké sú zbrane nebezpečné, ako som čítal článok v novinách, že pri neopatrnom čistení vystrelia a podobne. Povedal som Jásonovi, že chcem, aby mi zbraň dal a ja sa jej zbavím. V dome ju nechcem mať.“

„A on?“ spýtal sa so záujmom Walter.

„Povedal mi, že sa mu stratila a nevie ju nájsť.“

„A ty mu veríš?“

Albert posmutnel. „Je to môj syn, Walter!“ skríkol. „Čo mám robiť?“